
Kuntamarkkinat 14.9.2017

Kuntien ja maakuntien tehtävät

Kirsi Mononen, johtava lakimies

Sote- ja maakuntaudistus

- Maakuntaudistus I paketti
  - » Sote
  - » Pelastus
  - » Rahoitus
  - » Voimaanpano
- Maakuntaudistus II-paketti
  - » Elinkeinojen edistäminen
  - » Identiteetin ja kulttuurin edistäminen
  - » Aluesuunnittelu ja maakuntakaavoitus
  - » Maataloushallinto
  - » Vesiensuojelu
  - » Vesihuolto
  - » Eräät julkisen liikenteen tehtävät

Erilliset hallituksen esitykset

- Valinnanvapaus
- Aluekehitys- ja kasvupalvelut
- Ympäristöterveydenhuolto
- Liikennelait
  - » Liikennepalvelulaki
  - » Maantielaki
  - » Yksityistielaki
- Lomituspalvelut
- Rahoituslait
- Lukuisat erillislait

Maakunnan tehtävät

Sosiaali- ja terveydenhuolto	Pelastus ja turvallisuus	Elinympäristö	Alueen kehittäminen	Kulttuuri ja osallisuus
<ul style="list-style-type: none"> - Sosiaali- ja terveydenhuolto - Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön asiantuntijatuki kunnille - Alueellinen alkoholihallinto - Ympäristöterveydenhuolto 	<ul style="list-style-type: none"> - Pelastustoimi - Maakunnan varautuminen ja alueellisen varautumisen yhteensovittaminen - Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu - Tulvariskien hallinta - vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät 	<ul style="list-style-type: none"> - Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus ja alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen tuki kunnille - Luonnon monimuotoisuuden suojelu edistäminen - liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuusalueellinen tienpito - valtionavustus- ja valvontatehtävät - vesien ja merien suojelu - ympäristötiedon tuottaminen - <i>Joukkoliikenne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Maakuntastrategia - Maakuntaohjelma - Yhteistyösopimukset - Elinkeinoelämän ja Innovaatioympäristö - Yritys- työ- ja elinkeinopalvelujen järjestäminen - aluekehittämisen viranomainen maaseudun kehittäminen - maataloustuotteiden markkinajärjestelyt - kalatalous ja vesitalous - maatalousyrittäjien lomituspalvelut - Yhteispalvelut - kansainväliset ja EU-asiat 	<ul style="list-style-type: none"> - Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen - maakunnallisen identiteetin edistäminen - Kulttuuristrategia - alueelliset romaniasiain neuvottelukunnat ja romaniasioita koskevat tehtävät - kulttuuriympäristön hoito - Koulutustarpeiden ennakointi

Maakunta vastaa järjestämisestä

- Asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta
- Palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta
- Palvelujen ja muiden toimenpiteiden:
  - 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta;
  - 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä;
  - 3) tuottamistavasta;
  - 4) tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta;
  - 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Laissa säädetyin reunaehdoin

- Poliittiset päättäjät ja valtion ohjauksella
- Palvelut tarpeen mukaan
- Yhdenvertaisin periaattein
- Tiukalla taloudella, valtion rahalla
- Yhteistyösopimuksin ja sopimuksin
- Monin tavoin
  - » Oma tuotanto ja markkinat

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö, kotouttaminen
- Elinkeinopoliittika: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssemiisaat toimintatavat

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen

Elinympäristön kehittäminen

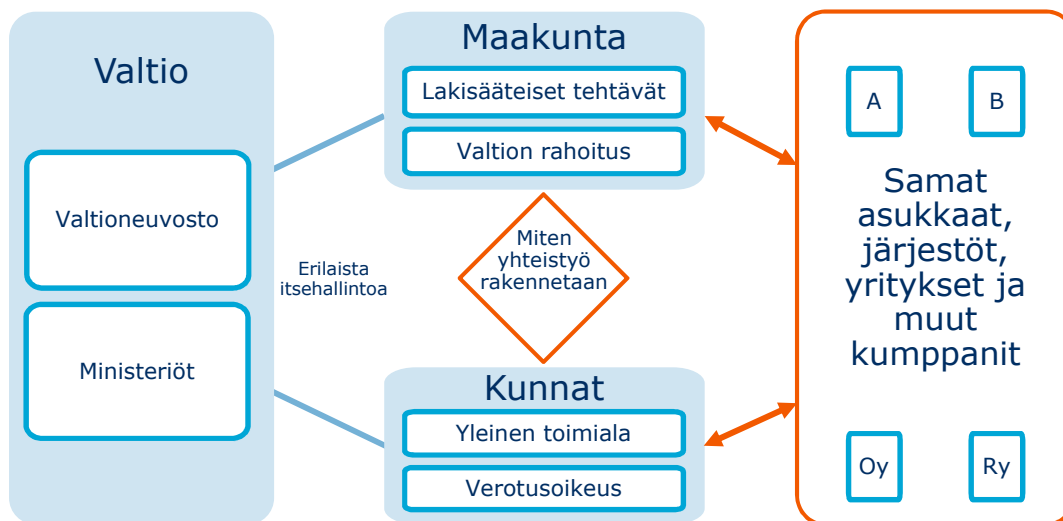
- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne
- Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Uudet kumppanuudet

Yhteistoiminta-alueet

Maakunnan ja kuntien neuvottelu

- Maakunnan ja sen alueen kuntien on neuvoteltava valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.
- Maakuntalaista puuttuu:
  - » Kunnan ja maakunnan yhteistyösäännökset
  - » Mahdollisuus sopia järjestämisestä ja tuottamisesta
  - » Kunnan tehtävien siirtäminen maakunnalle
    - Vain, jos kaikki kunnat ja mk sopivat ja tehtävät liittyvät mk tehtäväalueisiin
- Järjestämislait, erityislait
  - » Velvoitteet kuntayhteistyöhön

Kiitos!